

PRENUMERATA

Kurjera Warszawskiego w raz z dodatkiem porannym: **W Warszawie**: rocznie rs. 9, półrocznie rs. 4 kop. 50, kwartalnie 2 kop. 25, miesięcznie kop. 70.
Za odnośnienie do domu dopłaca się miesięcznie kop. 5.
Na prowincji i w Cesarstwie rocznie rs. 12, półrocznie rs. 6, kwartalnie rs. 3, miesięcznie rs. 1.
Za granicą: miesięcznie rs. 1 kop. 50.
Numer pojedynczy bez dodatku kop. 5; dodatek poranny kop. 3.

KURJER WARSZAWSKI.

wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta zrana, nadto wychodzą stale w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

ROK SIEDEMDZIESIĄTY CZWARTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor *Kurjera Warszawskiego* codziennie od godziny 8-jej zrana do 8-jej wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-jej zrana do 1-jej po południu.

OGŁOSZENIA

Reklamy: za jeden wiersz garmontowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz kop. 20.
Nekrologja za wiersz 15 kop.
Zwyczajne ogłoszenia: za jeden wiersz petitowy albo jego miejsce pierwszy raz 10 kop.; każdy następny raz 3 kop.
Małe ogłoszenia za jeden wiersz po 2 kop. każdy raz, ogłoszenie minimum 20 kop.
Nadesłana: za jeden wiersz garmontowy rs. 1.
Ogłoszenia do *Kurjera* przyjmuje także Kantor własny *Kurjera* w Łodzi.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji 268. — Telefon administr. 517. W Łodzi kantor własny. Piotrkowska 7/281, telefonu nr. 313. Ogłoszenia do „Kurjera Warszawskiego” między innymi przyjmują: Ajencja Havasa w Paryżu, Rudolf Mosse, Haussenstein i Vogler A. G., tudzież wszystkie pierwszorzędne biura anonsowe za granicą.

— Rozpoczęte w dniu 1-ym przez cały miesiąc październik kontynuują się nabożeństwa ku uczczeniu Najśw. Marji Panny Różańcowej, niezależnie od innych świątyni, w kościołach: św. Jacka (po-dominikańskim) i św. Józefa Oblubieńca (po-karmelickim), gdzie istnieją bractwa Różańcowe, jutrzejkami nieszporami rozpoczyna się ośmiiodniowe nabożeństwa, w pierwszym z tych kościołów w niedzielę przy całodziennym wystawieniu N. Sakramentu wraz z kazaniem zrana i po południu, po nieszporach wyjdzie procesja na zewnątrz kościoła i odśpiewane będą pięć Ewangelij św., w następne dni odprawiane będą wotywy i nieszpory, od piątku zaś rozpocznie się 40-godzinne nabożeństwo, które uroczyste w następną niedzielę zakończone zostanie.

Zupełnie w ten sam sposób obchodzona będzie uroczystość N. Panny Marji Różańcowej w kościele św. Józefa Oblubieńca (po-karmelickim), z tą tylko różnicą, że procesja i odśpiewanie pięciu Ewangelij św. odbędzie się wewnątrz świątyni.

W kościele N. Panny Marji Loretańskiej na Pradze odprawione zostanie również solenne nabożeństwo z tego powodu w nadchodzącą niedzielę.

— Jutro, o godzinie 9-jej zrana, w kościele św. Anny (po-bernardyńskim) odprawiona zostanie solenna wotywa z wystawieniem N. Sakramentu w puszcze i procesją na intencje arcybractwa czci Niepokalanego Serca N. Panny Marji.

— Jutro, w kościele św. Marcina (po-augustjańskim), odprawiona zostanie o godzinie 9-jej zrana solenna wotywa przed obrazem Pocieszenia N. Panny Marji.

— W dniu jutrzejszym, o godzinie 9-jej zrana, w kaplicy Matki Boskiej Częstochowskiej w kościele św. Ducha (po-paulińskim) odprawiona będzie ku Jej czci solenna wotywa.

— W kościele św. Jacka (po-dominikańskim) jutro,

o godzinie 7-jej zrana, odprawiona będzie przed ołtarzem Matki Boskiej Różańcowej uroczysta wotywa na intencje braci i siostr bractwa Różańca św. z odśpiewaniem litanji i procesją.

— Jutro, z powodu pierwszej soboty rozpoczętego miesiąca, w kościele Opieki św. Józefa (panien wizytek) odprawione będzie dopołudniowe nabożeństwo z wystawieniem N. Sakramentu w puszcze na intencje bractwa matek chrześcijańskich.

PRZEGLĄD POLITYCZNY.

Z dwóch hipotez o powodach zwolania drogą telegraficzną na dzień wczorajszy nadzwyczajnej rady ministrów w Londynie, na którą spieszyć musieli pośpiesznymi pociągami z urlopów lord Rosebery, kanclerz skarbu Hareourt i minister wojny Campbell-Bannermann, wydaje nam się rozsądniejszą ta, która przypuszcza, iż stan rzeczy w Chinach był główną i najpilniejszą osnową obrad. Kwestja wyprawy francuskiej do Madagaskaru nie weszła dotąd w okres zapalny. Komisarz francuski, Le Myre de Villers, płynący z ultimatum do Madagaskaru, był d. 1-go b. m. dopiero w Zanzibarze; przyjazd jego do stolicy królowej Hovasów nie nastąpi przed połową miesiąca, aż do tej pory conajmniej w kwestji tej nie można oczekiwać nagłych zwrotów. To natomiast, co dzieje się w Chinach, musi obudzić jaknajwyższe obawy w łonie gabinetu St. James, który nakazał już okrętom eskadry angielskiej oceanu Spokojnego wpłynąć do zatoki Peczili.

Czy armja marszałka Yamagaty stanęła już istotnie na terytorjum mandżurskim, jak depeşe o zwycięstwie Jang-czonu wierzyć każą; czy prawdą jest, że flotę japońską widziano w pobliżu Szank-wei-hang, za-

grajającą wielkiej drodze strategicznej z Mandżurji do Pekinu, czy okręty japońskie wysadziły istotnie na ląd wojsko w prowincji Szantung, zagrażając od południa Pekinowi i przygotowując zamach flankowy na port w Czifu i arsenał w Wei-hai-Wei, w każdym razie sytuacja Chiu jest rozpaczliwa.

Była ona nią właściwie od początku. Przesądzało o niej już samo zetknięcie się tych dwóch tak niejednorodnych sił: społeczeństwa wyczerpanego długowiekową, pyszną w swojej niemocy i nieczułą na wszelkie przestrogi ducha dziejowego apatją, z narodem, który od lat trzydziestu na swoim obszarze etnograficznym zdołał—dzięki bystrości i pracowitości swojego geniuszu—przemierzyć tak olbrzymi okres cywilizacyjnego rozwoju, na jaki najwykształcenijszym ludom europejskim potrzeba było kilku stuleci. Japonia pod względem swej organizacji państwowej, szkolnej, militarnej i policyjnej nie ustępuje w doskonałości najlepiej sformowanym państwom ładu europejskiego: ale też jest to mrówczy naród, jest to olbrzymi warsztat pracy, w którym niezmordowanie i nieustraszenie pracuje wszystko w heroicznym wysiłku inteligencji, poczawszy od cesarza Mutzu-Hito i cesarzowej Haru-Ko, którzy stanowią całą epokę w rozwoju Japonji, aż do ostatniego przekupnia miotła i pomywacza ulic. Zetknięcie się takich dwóch kontrastów musiało wytworzyć to, na co patrzymy: olbrzymi tryumf i olbrzymią klęskę. Raz jeszcze sprawdziło się, że wiedza jest potęgą.

Ta olbrzymia klęska, grożąca rdzennym przewrotem stosunków w Azji wschodniej, musi oddziaływać na Europę i budzi naturalne współzawodnictwo żywotnych interesów. Ostatnie wiadomości z Chin nie mogły pozostać bez dotkliwego wpływu na gabinet angielski. Z różnych stron chińskiego państwa nadchodzą już wieści o rokoszach i wstrząśnieniach re-

JERYCHONKA.

POWIEŚĆ

przez

Marję Rodziewiczównę.

(Dalszy ciąg.)

— Ani ja!—rzekła Magda obojętnie, nie przestając malować.

Baronowa ubierała się śpiesznie, trochę rozgniewana na siebie samą.

— To jest nie do darowania. Szwaczki już nie zastaną, a matka mi piekło robi o śniadanie. Cały porządek dnia zniszczony. Teraz dopiero czuję, jakam zmęczona. Członki mi ścierpły. Chyba już jutro sprawię sobie i pani wakacje.

— O nie!—zaprotestowała Magda.—Jeszcze tylko tydzień posiedzeń, niech się pani poświęci. Wykończenie i akcesorja zrobię już bez pani, ale tego tygodnia nie ustąpię.

— Rada pani mnie się pozbyć, uważam.

— Bynajmniej, ale musi pani odpokutować Ostendę.

— Coż mam robić. Przyjadę, pod warunkiem, że pani mnie będzie bawiła! No, do widzenia zatem.

Już ubrana, podała artystce rękę w bardzo eleganckiej rękawiczce i dodała z wabnym uśmiechem:

— Bardzobym rada i po skończeniu portretu pozostać w gronie znajomych pani.

Magda ukloniła się w milczeniu i uściśnęła podaną dłoń. Potem przeprowadziła ją do przedpokoju i wróciła do roboty. Malowała pilnie, korzystając ze świeżej pamięci, zajęta wyłącznie swem dziełem, które coraz doskonalej występowało jak żywe na płótno.

Krótko jednak dano jej pracować, bo majorowa wpadła, jak burza:

— Myślałam, że tu zanoceje! Czy sfiksowała? Nie wie, że w każdym porządnym domu ludzie są głodni o trzeciej. Obiad przepalony, na nic! Chodźże prędzej. Już tylko patrzeć, jak Oryż z Sylwestrem się zjawia.

— Daruję im i moją porcję. Patrz, czy dobrze? Majorowa przysloniła dłonią oczy i zachodziła to z prawej, to z lewej strony stalug.

— Podobna! Niema co mówić. Ale to zgroza tak się obnażać. Nie mogę do tego przywyknąć. Ale wiesz, com o niej słyszała. Mąż się z nią rozszedł dla gachów. Wszyscy oficerowie byli u niej w łaskach.

— Dotychczas zbierałaś po Krakowie tylko błakające się dzieci, teraz uważam, że zaczynasz zbierać plotki.

— To nie są plotki. Chcę, żebyś wiedziała, co o niej mówią i żebyś była ostrożna.

— Dawno wiem, co mówią. Oryż przecie od tego jest, żeby mi prawil skandale, lecz nie cierpię, gdy kobiety ogadują się wzajemnie, i każda oczerniona ma we mnie obrońcę. Nie godzi się powtarzać oszczerstw nie opartych żadnymi faktami.

— A to wyśmienite. Więc to mały fakt, że mąż od niej uciekł...

— Pewnie, że to niczego nie dowodzi. Mogli się w tysiącach innych rzeczy nie pogodzić. Zresztą, co mi tam. Nie cierpię, gdy kogo ogadują i basta.

Majorowa zamruczała coś dla utrzymania swej powagi i ostatniego słowa, ale serce jej pełne było radości ze zdania siostry. Ona tak jej czasem próbowała dla przyjemności usłyszenia zdrowej, śmiałej prawdy. Lubila tę dziewczynę nad życie za jej szcerość i poczucie honoru. Dumna była, że wychowała taką i pewna, że to jej wpływ i zasady taką ją uczyniły. Chociaż, jeśli kto nad kim miał władzę, to Magda nad nią.

— Wiesz, gdzie jest Filip? — ozwała się artystka, nie odrywając się od roboty.

— No?

— W Ostendzie grywał na gitarze baronowej i tu prędko przyjedzie.

— Nie może być! A to chłystek. Niechże mi się na oczy nie pokazuje.

— Bo go wpakujesz do szkoły, jako moralnie opuszczone dziecko i włóczęgę.

— Więc się zakochał w tej lali, a ona się przechwała. Winszuję.

— Znowu zaczynasz. Ja zaś dziwiłabym się, gdyby się nie zakochał. Nie byłby artystą. Ona się tem nie przechwała. Znadto jest piękną, aby jej już nie spowszedniały ludzkie zachwyty.

— Ja tam w niej nie tak nadzwyczajnego nie widzę. At sobie!

— Maryniu, bo cię wygonię z pracowni! Bój się Boga, kobieto, spójrz na jej linję, na kształt bioder, na karnację, na ramiona, na profil. Toć żywy posąg grecki.

— Dziękuję ci za taką piękność. Dostyć wstydu miałam, włócząc się z wami po galerjach. A ja ci powiadam, że to jest chorobliwe ten wasz zachwyty nad taką marnością. Zgnije i tylko fetor zostanie.

Magda ze złością rzuciła paletę, pendzel i zakryła portret.

— Zebym ciebie nie kochała, tobym zniecierpiała! — zawołała oburzona.

A majorowa śmiała się z dobrodusznym tryumfem i, otwierając okno pracowni, rzekła:

— Dzięki Bogu, przecież postawiłam na swoim. Zjemy w porę obiad, bo oto Oryż dzwoni.

Magda obejrzała się za bronią odporną i porwawszy z dzbana pęk astrów, pocełała niemi uderzać siostrę, pędząc ją ku drzwiom i wołając żartobliwie.

Idź-że do jadalni, napoju,
Zostaw-że mnie w spokoju,
A kysz, a kysz!

(Dalszy ciąg nastąpi.)

wolucyjnych; grozi powszechny pożar. Najniebezpieczniejszy jest rokosz, jaki wybuchnąć miał w prowincji Szantung, w której dopiero co japończycy wysadzić mieli na ład 38,000 swoich wyborczych żołnierzy. Namiar w Pekinie rząd nie może już poręczyć bezpieczeństwa życia i mienia europejczyków. Cesarz chiński robi wysiłki rozpaczliwe: przywraca do swojej łaski monarszej wygnanego z dworu za żądze reformistyczne stryja swojego, księcia Chunga, i stawia go no czele admiralicji. Imnego kuzyna swojego wysłała do Szank-wei-hangu (czy Szen-wei-Kwanu), otwierającego japończykom najwygodniejszy punkt wylądowania. To miasto leży—wedle Hesse-Wartegga—nad zatoką Li-Ao-Tung przy ujściu jedynej kolei, jaką Chiny posiadają, wiodącej do Tien-tsinu. Na ten punkt ściągają chińczycy także resztki swojej armji mandżurskiej; zdaje się, że tu a nie pod Mugdenem zamierzają oni stoczyć ostatni bój rozstrzygający o losach stolicy.

O doskonałości strategji japońskiej świadczy już choćby umiejętność, z jaką do ostatniej chwili umiano tam przetrzymać tajemnicę swojego planu strategicznego. Gdyby nawet przedwczesną była wiadomość o wylądowaniu japończyków w prowincji Szantung, to wystarczyła już ona do rozproszenia sił nieprzyjacielskich. W chińskim sztabie jeneralnym nie wiedza, gdzie się bronić: czy na północy pod Szank-wei-hang, czy na południu pod Czifu? I już ta sama niepewność zmusza ich do rozproszenia resztek siły zbrojnej, jaka im jeszcze pozostała, na dwa skrzydła, nie połączone z sobą kolejami, a więc pozbawione wszelkich środków spieskiej komunikacji w razie grożącej jednemu z nich potrzeby.

Gdyby nawet przeto armja chińska była dziś jeszcze do czegoś więcej zdolna, niż do plądrowania, palenia i mordowania niewinnej ludności wiejskiej, napotykaną w ucieczce; gdyby posiadała oficerów, stojących na wyżynie trudnego zadania, i środki komunikacji, to i w takim razie fortuna nie uśmiechnie się już prawdopodobnie chińczykom, jak w r. 1597-ym, gdy japończyków na trzy wieki wypędzili z Korei. Ale wówczas siły moralne i intelektualne obu przeciwników były równe, a po stronie Chin była przewaga fizyczna, oparta na kolosalnych wymiarach państwa. Dzisiaj wymiary geograficzne grają drugorzędną rolę, zwycięża geniusz i praca, zwycięża Japonja.

Br. Z.

Dziekana Jurkiewicza.

(Jutrzejczy jubilat.)

Działalność Karola Jurkiewicza w półwiekowym okresie czasu była nadzwyczaj obszerna i różnorodna a tyle owocna dla społeczeństwa, że należy jej poświęcić szersze wspomnienie.

Urodzony d. 13-go maja 1822-go r. w Wólce Zawieprzyckiej pod Lubartowem, ukończywszy gimnazjum w Lublinie, Jurkiewicz otrzymał jako kandydat do zawodu nauczycielskiego stypendjum i wstąpił na wydział przyrodniczy w uniwersytecie petersburskim, który ukończył ze stopniem kandydata po napisaniu rozprawy „O wapieniach i wapnie hydraulicznem”, popartej samodzielnymi studjami.

W 1844-ym r., a więc temu lat 50, młody przyrodnik zostaje mianowany nauczycielem w warszawskim gimnazjum realnem i niezależnie od tej posady wykłada później technologję chemiczną i chemję rolniczą w Marymoncie, aż do zamknięcia owej wyższej uczelni agronomicznej.

Z otwarciem w 1862-im r. Szkoły Głównej katedra mineralogji i geologii dostała się Jurkiewiczowi z tytułem naprzód adjunkta, a później profesora. Po przekształceniu Szkoły Głównej na Uniwersytet, profesor utrzymuje się na dawniejszej katedrze i zyskuje stopień doktora mineralogji i geologii, udzielony przez uniwersytet kijowski za napisanie rozprawy „O formacji kredowej w gub. lubelskiej”.

Wybrany na dziekana wydziału w 1877-ym r., we dwa lata później wychodzi do emerytury, aby rozpocząć nowy okres życia niemniej pracowity i zasłużony, jak poprzedni.

Wypada jeszcze dołączyć do pedagogicznej działalności jubilata fakt utrzymywania od roku 1854-go do 1867-go zakładu naukowego męskiego o pięciu klasach łącznie z pensjonatem.

Również w tej samej epoce swojej profesury uniwersyteckiej szanowny dziekan występował z odczytami publicznymi, w których żywo i jasno umiał z ulubionej przez siebie nauki wyłożyć wiadomości, przystępne nawet dla profanów. I tak w r. 1860-ym na korzyść Towarzystwa dobroczynności wypowiedział 6 lekcji publicznych z dziedziny geologii.

W kilka lat później miał odczyt „O złocie i żelazie”, później „O srebrze”, a wreszcie w r. 1878-ym na rzecz Osad rolnych „O drogich kamieniach”.

Zdawałoby się, że po 35-iu latach mozolnej i róż-

norodnej pracy pedagogicznej możnaby używać *panem bene merentium*. Lecz Jurkiewicz zanadto był ruchliwy, zawiele czuł w sobie zapału i zapasu sił, aby odpocząć, i oto przez lat 15, aż do chwili obecnej, bezustanku jest czynny na polu pracy społecznej i naukowej.

Praca naukowa, piśmiennicza uczonego męża sięga lat najmłodszych. Rozpoczął ją w r. 1846-ym w *Przeglądzie naukowym* Skimborowicza, a później zamieszczał różne rozprawki, popularnie pisane, w *Gazecie warszawskiej*, *Gazecie polskiej*, głównie zaś w *Tygodniku lekarskim*. Treścią ich były sprawozdania z postępu rozmaitych gałęzi umiejętności przyrodniczych lub też wykład popularny wielu kwestyj teoretycznych i stosowanych z zakresu przyrodoznawstwa. Niepodobna ich tu wszystkich wyliczać, przypominamy tylko ważniejsze, jak: „Lavoisier i znaczenie jego w chemji”, „Grenlandja”, „Podróż Nordenskiöldda i jej znaczenie” itp.

Profesor Jurkiewicz pierwszym jest z geologów polskich, który po Puschu zajął się bliższem zbadaniem gubernji lubelskiej i wydał cenne samodzielne prace, mianowicie: „Las dębowy przedhistoryczny” i „Formacja kredowa”.

W Encyklopedji S. Orgelbrandta opracował geologję, a obecnie wychodzącej „Wielkiej encyklopedji ilustrowanej” jest jednym z redaktorów i zamieszcza mnóstwo artykułów z zakresu swojej specjalności.

Następnie piśmiennictwu naukowemu naszemu przysłużył się przekładami znacznej liczby dzieł uczonych zagranicznych, jak np. „Kurs chemji nieorganicznej” Cahoura, „Woda i jej kształty oraz przemiany” Tyndala, „Wykład higieny” Fleuryego, „Plan stworzenia” Agassiza i „Tajemnice Afryki” Jacolioty oraz wiele innych. Obecnie dokonuje przekładu wybornej „Geografji powszechnej” Lerehenfelda i dopełnia to dzieło starannemi wypisami z innych i własnych notatek.

Wreszcie, aby nie pominąć żadnego ważniejszego objawu pracy naukowej jubilata, należy przypomnieć, że przez lat kilka redagował czasopismo *Przyroda i przemysł*, w którym zamieszczał co numer wyborne kreslone kronikę naukową.

*

Już jako emeryt, uczony geolog i mineralog umiłował żywą naturę w postaci roślin, które z wielką namiętnością hoduje w mieszkaniu. Będąc przyrodnikiem, gruntownie obznajmionym z tajnikami życia roślinnego, doszedł w hodowli do zdumiewającej wprawy i posiada dziś rzadkie a świetne kolekcje palm obrazkowatych, marant itp., które kilka wielkich pokojów wypełniają. To zamiłowanie roślin skłoniło Jurkiewicza do brania udziału w pracach Towarzystwa ogrodniczego od początku założenia i wdzięczni członkowie powołali go po śmierci s. p. Aleksandrowicza na godność kierownika instytucji.

Jednocześnie szanowny jubilat jest prezesem komitetu plantacyj miejskich i umiał u władz dla tej instytucji zjednać powagę oraz opiekę, co się skutecznie odbija w świetnym stanie bieżącym naszych ogrodów i skwerów.

Nie koniec wszakże na tem.

Służba publiczna jubilata obejmuje jeszcze i filantropję.

Jako prezes wydziału sierot w Towarzystwie dobroczynności, zdumiewa wszystkich swoją niezwykłą pracowitością, niestrudzoną gorliwością o dobro dzieci, staraniem o zaopatrzenie ich potrzeb i uprzyjemnienie im życia.

Sam wnika w drobiazgowo okoliczności administracyjne, udziela rad ochroniarcom, pociesza rodziców ubogiej dziatwy, dopomaga im według możności, słowem zastępuje w całej pełni, aby, jak projektuje w *Ogrodniku polskim* Edmund Jankowski, wakujący po s. p. Popławskim tytuł „ojca sierot” jemu się dostał w spuściźnie.

Jurkiewicz jest również członkiem rady miejskiej dobroczynności publicznej i w pracach tego ważnego komitetu, zarządzającego szpitalami oraz przytułkami, bierze nader czynny udział.

*

Z tego szkicowego zaledwie zaznaczenia półwiekowej działalności dziekana Jurkiewicza okazuje się, że zasługi jego dla społeczeństwa są wielkie i że słusznie powzięto myśl uczczenia takiego męża obchodem jubileuszowym, który się zacznie jutro w południe w siedzibie Towarzystwa ogrodniczego, a zakończy wieczorem w sali resursy Kupieckiej.

Czcigodny jubilat, pomimo tylu lat pracy, pomimo sędziwego wieku i przebytej niedawno choroby, jest w pełni sił życiowych, posiada umysł jasny i głęboką wiarę w duchową celowość człowieka i w wierze tej w ciągu całego swego życia nie zachwiał się ani na chwilę, powtarzając, że jako godło obrał sobie ewangeliczne: *ora et labora*.

Oby ów zasłużony mąż jaknajdłużej pozostał między nami!

Ant. Sk.

Na dworze chińskim.

Od czasu, gdy Marco Polo świetnymi barwami odmalował przepych, panujący w XIII-ym wieku na dworze wielkiego chana w Pekinie, z pojęciem cesarza chińskiego dość niestudnie połączone pojęcie olbrzymiego bogactwa i olbrzymiej potęgi. Opisy misjonarzy z XVII i XVIII-go wieku przyczyniły się do spotęgowania błędnego tego pojęcia. To, co widział i opisywał Marco Polo, należało do najświetniejszej epoki panowania dynastji mongolskiej, która dopieroco z Karakorum przeniosła się do Pekinu i z dowódców hord tatarskich wyrosła na cesarzów państwa niebieskiego. Opisy zaś misjonarzy obejmują przeważnie panowania Kan-Ghi i KienLung, którzy w samej rzeczy lubili i umieli ośniewać przepychem swego otoczenia.

Ale od tej epoki nieświetne czasy przysły na dwór chiński i przedstawiciele dynastji mandżurskiej. Wojny zewnętrzne i oplakany bezrząd wewnętrzny wyrodziły w Chinach stan, który możnaby jedynie porównać z położeniem Niemiec tuż po wojnie trzydziestoletniej. Nieobliczone skarby zmarniały, dzieła sztuki poszły w poniewierkę, siedliska przemysłu chińskiego upadły, robotnicy rozproszyli się bezładnie po całym terytorjum państwa tajemnice fabrykacji poginęły. Nawet służba rezydencyj cesarskich od kilku wieków grabiła na swoją rękę. W r. 1871-ym np. gubernator rezydencji cesarskiej w Jehol otrzymał rozkaz nadesłania do Pekinu dzieł sztuki i kosztowności. Pan gubernator złożył w odpowiedzi raport, iż z 912 przedmiotów, wyliczonych w spisie inwentarza w rezydencji w Jehol, znaleziono zaledwie 228. To samo można powiedzieć i o innych pałacach cesarskich. Wielokrotnie wymieniany skarb w Mugden jest nie tylko dynastji, ale i państwa własnością.

Jedno tylko pozostało z dawnego przepychu dworu chińskiego: to rezydencja pekińska, olbrzymia przestrzeń, otoczona murami i basztami, z setkami budynków i podwórz, z niezmiernymi ogrodami, jeziorami i t. p. Sama w sobie rezydencja pekińska dorównywa dużemu miastu. W pałacach mieszkała tylko kobiety i eunuchy, z mężczyzn zaś jeden tylko cesarz, jakkolwiek i pierwszym dygnitarzom państwowym wstęp od czasu do czasu jest dozwolony. Eunuchy są tu wszystkim: służącymi, tragarzami, ogrodnikami, komedjantami, nawet kapłanami, mianowicie w świątyniach wewnątrz rezydencji.

Kobiety w pałacu cesarskim mają nogi normalne, t. j. nie okaleczone do potwornie minjaturowych rozmiarów, gdyż chince czystej krwi nie wolno jest przestąpić progu rezydencji cesarskiej, kobiety pałacowe zaś rekrutują się wyłącznie z prowincji mandżurskich.

Pomimo, iż dawny przepych dworu chińskiego należy do wspomnień przeszłości, bywają chwile, gdy na potrzeby dworu płyną wydatki kolosalne. W Suchan, Hangchan, Nanking i Kingkiang znajdują się fabryki, wyłącznie na użytek dworu wyrabiające tkaniny jedwabne. W r. 1878-ym koszty tkanin jedwabnych, dostarczonych z okazji pogrzebu zmarłego cesarza, wyniosły 254,000 taelów, czyli 1,270,000 marek niemieckich. Oczywiście wszystkie te tkaniny, wyrobione na użytek jednorazowy, przeszły natychmiast po pogrzebie na własność urzędników pałacowych.

Sposób życia cesarza chińskiego jest wielce oryginalny. O godz. 3—4 zrana przyjmuje władca państwa niebieskiego raporty swoich ministrów, którzy dopełniają tej czynności na kłęczkach. O godz. 5-iej zrana udaje się Syn Nieba do świątyni i tam składa bożkom ofiary. O godzinie 7-iej zrana dąży cesarz do teatru, a ztąd do królowej rejentki. O godz. 8-iej zrana siada władca chiński na tronie i przyjmuje hołdy swego otoczenia, następnie zaś własnoręcznie zapala wonne kadzidła przed portretami przodków. Resztę dnia spędza cesarz w swoich apartamentach prywatnych.

W dzień Nowego Roku, który, według naszego kalendarza, przypada w d. 1-ym lutego, ceremonjał przyjęć i hołdów jest tak obfity, iż cesarz ani na chwilę oddalić się nie może z apartamentów urzędowych.

Bramy Pekinu bywają zamykane o zachodzie, otwierane zaś o wschodzie słońca z najwyższą punktualnością. Nawet kurjerzy cesarscy nie są w nocy wpuszczani do miasta, papiery zaś, które przywożą, przeciągane bywają przez mury na długich sznurach. O północy otwierane są na pół godziny bramy pałacowe, aby dopuścić do wnętrza pałacu ministrów z raportami. Przez półtrzeciej godziny czekają tam dygnitarze na chwilę składania raportów.

Nikom nie wolno jest jeździć lub też być noszonym w palankinie na terytorjum pałaców cesarskich. W czasie audjencji każdy dopuszczony przed oblicze władcy chińskiego musi zrobić „kotan”, to jest paść trzy razy na ziemię i trzy razy czołem o podłogę uderzyć. Na raportach pisze cesarz uwagi tuszem czerwonym, a tuszu tej barwy nie wolno jest używać nikomu z poddanych. Wpływ jednak cesarza na sprawy państwowe jest bardzo ograniczony, raporty bowiem ministrów, nie kontrolowane przez nikogo, są zazwyczaj stekiem kłamstw i pochlebstwa.

W teorji cesarz chiński jest odpowiedzialny tylko przed Niebem, a raczej przed bóstwem naczelnem Shangli.

w rzeczywistości jednak lud czyni cesarza odpowiedzialnym za swoją dolę i niedolę, za swoją nędzę lub dobrobyt, za urodzaje lub klęski, wszystko bowiem, co się dzieje na terytorjum Chin, jest zrzędzeniem bogów, bogowie zaś szatują swemi względami w stosunku do cnót cesarza. W całym Chinach tylko cesarz ma bezpośrednie z niebem stosunki, on bowiem odpowiedzialny jest za wylewy wód, za trzęsienia ziemi, wypadki wojenne, pożary, wszystko to bowiem są objawy gniewu bogów.

O życiu prywatnym cesarza chińskiego nie europejczykom nie wiadomo, wszystkie bowiem szczegóły po za obrębem występów urzędowych trzymane są w najgłębszej tajemnicy. To pewna, iż niesłuchanie ścisła etykieta, określająca nawet stosunki pomiędzy najbliższymi członkami rodziny, synem a matką, ojcem a synem itp. — nie przyczynia się do urozmaicenia żywota cesarza chińskiego, który nadto, choć jest „synem Nieba”, oddany być może każdej chwili na pastwę rewolucji ludowej. (X)

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— Według informacji *Now. wr.*, ministerjum spraw wewnętrznych postanowiło skasować egzaminy i wydawanie świadectw, upoważniających do prowadzenia robót budowlanych osobom, nie posiadającym wykształcenia specjalnego. Prawo kierowania robotami budowlanymi przyznawane będzie tylko osobom, posiadającym odpowiednie kwalifikacje techniczne. Jednocześnie władze zatwierdzać będą projekty nowych budowli tylko z podpisami takich osób.

— W *Now. wr.* czytamy: Pomocnik zarządzającego laboratorjum bakterjologicznym przy ministerjum rolnictwa, p. S. Miereżkowski, odkrył na trupach padłych susłów polnych nowego bacylusa, wywołującego śmierć po zaszczepieniu u myszy polnych. Bacylus zabija myszy w ciągu 12 godzin i tępi je przez zarażenie od jednego osobnika do drugiego. Podczas lata robione były próby tępienia myszy polnych tym sposobem.

— W gazecie *Nowosti* czytamy: Urzędnicy na linii i w zarządzie kolei południowo-zachodnich wobec przejścia do skarbu od d. 13-go stycznia r. p. wzmiankowanych kolei zwrócili się do p. ministra komunikacji, z podaniem, w którym proszą o likwidację kasy emerytalnej, jakoby dlatego, że większość urzędników, składająca się z Polaków i Żydów, po przejściu kolei na rzecz skarbu spadnie z etatu. P. minister komunikacji uchylił to podanie, uważając je za przedwczesne wobec faktu, że urzędników Polaków jest tylko 16%, Żydów zaś jeszcze mniej, i że wszyscy mogą liczyć na zachowanie swoich posad.

— W *Now. wr.* czytamy: „Na jednym z najbliższych posiedzeń głównego komitetu Towarzystwa popierania przemysłu i handlu w Petersburgu członek-sekretarz Towarzystwa, p. A. M. Lorański, przedstawi wniosek, aby Towarzystwo wystąpiło do władzy z podaniem o zniesienie cła od cukru, z uwagi, iż to jest jedyny środek, mogący do pewnego stopnia paraliżować działalność syndykatu cukrowników.”

— *Birż. wiadomości* donoszą, iż ministerjum finansów zamierza otworzyć przy niższych szkołach handlowych specjalne kursy dla chłopców podręcznych, używanych do drobnych posług w sklepach. Chłopcy ci w projektowanych szkołach będą mogli nabywać najpotrzebniejszych wiadomości z zakresu początków wiedzy handlowej.

— *Grażdanin* donosi, iż delegowany przez ministerjum komunikacji za granicę pułkownik v. Wendrych przywiózł bogaty materiał, dotyczący organizacji na zachodzie żeglugi rzecznej i morskiej. Materiał ten posłuży za punkt wyjścia do opracowania odpowiednich projektów rządowych w zakresie reform komunikacyjnych.

— W dzisiejszej *Gaz. polic.* zamieszczono co następuje: „W ostatnich czasach zauważyłem na mieście furgony rzeźnicze w stanie zaniedbanym, skutkiem czego polecam pp. komisarzom zwrócić baczną uwagę na ów nieporządek, a furgonów zamiejskich, o ile są w złym stanie, przez rogatki do miasta nie wpuszczać. Jednocześnie polecam w dniu 10-tym b. m. dopełnić przeglądu wszystkich furgonów rozwożących mięso podług cyrkulów na placach: Krasieńskich, Muranowskim, Witkowskiego, Grzybowski, Wareckim, przy rogatce mokotowskiej, przed dworcem wiedeńskim, przed więzieniem wojennym i na ulicach: Przejazd oraz Targowej. Na przeglądzie należy przedstawić, oprócz firanek płóciennych na furgonach, jeszcze po 3 pary zapasowych, których rozmiar powinien być taki, aby firanki całkowicie zakrywały mięso. Powożący furgonami obowiązująco mają posiadać przy sobie książeczki legitymacyjne lub pasporyty i książeczki służbowe.”

— Z uwagi na urządzenie kamery dezynfekcyjnej przy domu zarobkowym na Pradze i pomoc komitetu obywatelskiego, który mieszcząca się przy domu izolacyjnym na Lesznie pod nrem 96-ym kamerę ustąpił na użytek ogółu, oraz z uwagi na wygaśnięcie w Warszawie cholery, p. oberpolicmajster poleca w *Gaz. polic.* dezynfekcję, która dotąd była dokonywana w zakładzie dra Stepnińskiego pod nrem 99-ym w Alejach Jeruzolimskich, zawiesić i nie wysyłać rzeczy, zanieczyszczonych przez chorych zakaźnych. Obecnie rzeczy te należy w razie potrzeby przesyłać do domu zarobkowego na Pragę lub do domu izolacyjnego na Leszno.

— Szósty wydział hipoteczny warszawskiego sądu okręgowego nazaczył na d. 30-ty marca ostateczny termin ukończenia postępowań spadkowych po: Konstantym Okoni, właścicielu nieruchomości nr. 1666, 1705 i 814; Tadeuszu Gedrus-Eydziatowiczu, właścicielu domu nr. 626; Ignacym Wyszynskim, wierzycielu sumy hipotecznej; Michalinie z Rościszewskich Cichockiej, współwłaścicielce posesji nr. 1270; Feliksie Bruszewskim, właścicielu nieruchomości nr. 311; Henryku Skrzypkowskim, właścicielu domu nr. 1671; Marji-Reginie Kenigowej, wierzycielce sumy hipotecznej; Stanisławie Czarnomskim, właścicielu hipotecznym w sumie 48,000 rs.; Rudolfe Eweście, właścicielu nieruchomości nr. 637 i różnych sum hipotecznych; Józefie z Myśluborskich Gostyńskiej, wierzycielce różnych sum hipotecznych, i Łucji z Wildów Krollowej, właścicielce nieruchomości nr. 2291.

— Inżynier belgijski, p. Forrain, stara się o pozwolenie dokonania na tutejszych kolejach prób z obmyślonym przez siebie przyrządem elektrycznym do alarmowania dróżników. Według brzmienia oferty, aparat może być dowolnie przenoszony lub zamknięty, a nadto odznacza się przystępną ceną. Wynalazca już zastosował swój pomysł na niektórych kolejach w Cesarstwie.

— Szwalnia V-ta przeniesioną została na ulicę Wilczą pod nr. 64. Poświęcenia nowego lokalu dopełnił ks. Seroczyński.

— Przebywający w Warszawie uczniowie b. I gimnazjum na Nowolipiu, którzy w r. 1864-ym składali egzaminy dojrzałości w b. IV-em gimnazjum przy ul. Królewskiej, zapraszają zamiejscowych kolegów na zjazd (po latach trzydziestu), odbyć się mający z pozwoleniem władzy d. 20-go b. m. Miejsce zebrania się o godzinie 10-jej zrana w kościele pp. Wizytek na Krakowskim Przedmieściu. Pragnący wziąć udział w tej uroczystości, zechcą wcześniej poinformować się listownie lub osobiście u p. Stanisława Graybnera (ul. Wspólna nr. 54 m. 3).

— Proszeni jesteśmy o przypomnienie, iż uroczystość jubileuszowa dziekana Karola Jurkiewicza odbędzie się w dniu jutrzejszym w sobotę, o godz. 8-jej wieczorem, w sali resursy Kupieckiej.

— W dniu wczorajszym przyjechał do Warszawy prezes sądu okręgowego suwalskiego rz. r. st. Solski, wyjechał zaś do Petersburga architekt rz. r. st. Antoni Fijałkowski.

— Z teatru i muzyki.

* W dniu jutrzejszym dane będą następujące widowiska w teatrach warszawskich: w teatrze Wielkim opera Verdiego „Violetta” z udziałem pani Saville oraz pp. Giraud i Giraltoniego; w Rozmaitościach sztuka Sudermanna p. t. „Koniec Sodomy”;

w teatrze Nowym operetka Zellera „Szttygar” z udziałem panny Czosnowskiej.

* Komedja Szekspira „Poskromienie złośnicy” odłożona została do środy.

* Komedja w trzech aktach Wiktoryna Sardou „Rozwiódźmy się” wznowiona będzie w przyszłym tygodniu na deskach teatru Rozmaitości.

* Przygotowywane obecnie jednoaktowe opery: „Mały Haydn” Cipolliniego i „Mara” Hummla znajdują się już na przyszłotygodniowym repertuarze.

W pierwszej partję tytułową objęła panna Salvador, „Mare” zaś zaprezentują: pani Konarska, pp. Czerniecki i Chodakowski.

* „Ciotka Karola” grana będzie w przyszłym tygodniu trzykrotnie, mianowicie w poniedziałek, środę i piątek.

* Dzienniki wiedeńskie zapowiadają na połowę listopada koncert „jednego z najslawniejszych skrzypków współczesnych”, Stanisława Barcewicza.

Mistrzowi towarzyszyć będzie na fortepianie panna Edda Teufel, uczennica konserwatorium petersburskiego klasy Zofji Menter.

* Wczorajszego wieczora znajdowało się na przedstawieniach osób w teatrach: Wielkim 740, Rozmaitości 384, Nowym 376; na wystawie obrazów Chełmińskiego w resursie Obywatelskiej 61; na polu Mokotowskim na wyścigach 1543 osób; ekwipaży w hipodromie 23 i u podjazdu 118.

— Z ruchu przemysłowego.

W tych dniach przy ulicy Przyokopowej założoną została przez pannę Ludwikę Zaleską po odbyciu studiów technicznych za granicą pierwsza krajowa blecharnia i farbiarnia słomy kapeluszonej i koszykarskiej.

Celem założenia fabryki jest nadawanie plecionkom słomianym tego stopnia białości, mocy i sprężystości z zachowaniem naturalnego połysku, bez których słoma uprawiana w naszym klimacie nie ma żadnego prawie zastosowania w przemyśle kapelusznico-koszykarskim i nie wytrzymuje współzawodnictwa słomy sprowadzanej w olbrzymiej ilości z Saksonji, Szwajcarii, Włoch lub przez Hamburg z Chin.

Dotychczas blecharnie takie istniały tylko w Dreźnie, zkąd nasi rzemieślnicy zaopatrywali się w przednie gatunki plecionek, przy urządzaniu zaś blecharni w Warszawie wzorowano się na jednej z z drezdeńskich.

— Poświęcenie zakładu.

Wczoraj, o godz. 6-jej wieczorem, proboszcz parafii Wszystkich Świętych, ks. kanonik Matuszewski, dopełnił aktu poświęcenia świeżo otwartego przy ulicy Żelaznej nr. 50 zakładu freblowskiego pod kierunkiem panny Haliny Trębickiej, długoletniej współpracownicy takiegoż zakładu panny Weryho.

Otwarcie szkoły freblowskiej przy ulicy Żelaznej, gdzie dotąd podobnego rodzaju zakładu nie było, jest ważnym udogodnieniem dla rodzin w tej dzielnicy miasta zamieszkałych.

— Balotowanie.

Na balotowaniu w dniu wczorajszym w Towarzystwie wzajemnej pomocy pracowników handlowych i przemysłowych m. Warszawy, z przedstawionych 35-iu kandydatów na członków przyjęto 30-tu, nie przyjęto dla braku odpowiednich kwalifikacji trzech, odłożono do następnego balotowania dwóch.

W liczbie przyjętych zaliczono w poczet protektorów następujących kupców i fabrykantów m. Warszawy: Józefa Dąbkowicza, Fr. Karpińskiego, Antoniego Krysińskiego, Piotra Królikowskiego, Józefa Nagórskiego, Władysława Ratyńskiego i Bolesława Kryszewskiego z Siedlec.

W liczbie przyjętych kandydatów zapisano w poczet członków kandydatki panny: Walentynę Hertelównę i Zofję Kosiewiczównę.

— Ze sportu.

Otrzymujemy wiadomość, iż kilka koni pp. Dorczyńskiego i Skarżyńskiego wraz ze słynnym „Granitem” nadejdą w tych dniach do Warszawy dla wzięcia udziału w naszych wyścigach jesiennych.

Z zamieszczonej w dziale telegramów dzisiejszego numeru naszego pisma depeszy z Moskwy okazuje się, że „Granit” wczoraj jeszcze odniósł tam nowe zwycięstwo, widocznie więc pogłoski o zakuleniu tego wyścigowca są bezpodstawne.

„Granit” na torze naszym spotka się tedy znowu z „Aubergine’ą”, a spotkanie to zainteresuje niezawodnie koła sportsmenów i ożywi sezon gonitewny.

— Wisła.

Od kilku dni poziom wody na Wiśle zwolna się podnosi, tak, iż dosięgnął obecnie stóp 2 cali 5.

Parostatek inżynierji rzecznej „Wisła”, świeżo przybyły z inspekcji, ponownie odpływa z łodzią napelnioną tyczkami do wytknięcia nowego toru spławnego.

Tama, mająca na celu zabezpieczenie brzegu praskiego została przeprowadzoną pod mostem, pomiędzy 2-im i 3-im filarami.

Ruch tratw w ostatnich dniach ustał zupełnie, natomiast szyprowie, korzystając z pomyślniejszej wody, wyprowadzili onegdaj i wczoraj dwanaście berlinek ładownych z przystani warszawskiej do Płocka i Włocławka.

— Kradzieże.

Z mieszkania O. Gołębiowskiej pod № 62-im przy ul. Nowy Świat skradziono garderobę i rozmaite kosztowności. — A. Tyłowej pod № 32-im przy ul. Dobrej skradziono nader cenny pierścienek z turkusem. — Z bryczki Lejby Wincera skradziono łomok, będący własnością Karoliny Komorowskiej; w łomoku znajdowały się trzy suknie jedwabne, szal turecki i około 30 sztuk rozmaitej bielizny, razem wartości 240 rs. — P. Pinowski Lebnrowi, mieszkańcowi Białegostoku, skradziono pugilares, w którym znajdowały się różne weksle, rewersy, kotrakty i dokumenty pieniężne, razem na sumę 3,460 rs. — Zamieszkała pod № 91-ym przy ul. Marszałkowskiej Marjaanna Błaszkowa zawiadomiła policję, że nieznaną jej osobą, który się nazwał Władysławem Sznutowskim, wyłudził w podstępny sposób kilkadziesiąt rubli w szynku pod № 44-ym przy ul. Krakowskie Przedmieście i z łupem uciekł.

— Z figłów.

Za rogatką powązkowską, w pobliżu Czarnego Dworu, 16-letni Jan Piotrowski, wskakując na wóz jadący, upadł pod koła, które mu zmiażdżyły nogę.

Poszwankowanego odesłano do szpitala wolskiego.

— Zabiłkane.

W obrębie cyrkulku praskiego przytrzymał jakąś izraelitkę głuchoniemą, z niemowlęciem przy piersi.

Nieznajoma zdradza rozstrój umysłowy i nie potrafiła wskazać swego mieszkania, ani nazwiska.

Przy kancelarii cyrkuła łazienkowskiego znajdują się dwie zablakane dziewczynki, liczące po 8 lat wieku.

Podają swe nazwiska, jako: Walerja Chojecka i Kazimiera Kowalska.

Rodzice dziewczątek są poszukiwani.

= Falszywa opinia.

Zarząd fabryki berlińskiej M. i Sp. zwrócił się do jednego ze swoich klientów warszawskich S. z prośbą o wyrażenie opinii co do wypłacalności, również firmy warszawskiej, D.

Ze względów konkurencyjnych pan S. przedstawił stan interesów kolegi w sposób mylny i do tego stopnia ujemny, iż fabryka berlińska list otrzymany przesała do sprawdzenia innemu swemu korespondentowi, zbiegiem okoliczności, bratu ciocięzemu p. D.

Ten ostatni, mając w rękach dowód, już wystąpił przeciw konkurentowi na drogę sądową.

= Zamach zbrodniczy.

Nocy dzisiejszej Jan Łukaszewicz, zamieszkały pod № 27-ym przy ul. Mostowej, powróciwszy do domu w stanie silnego rozdrażnienia, wszczął kłótnię z żoną Petronelą.

Ponieważ Łukaszewicz odgrażał się, iż żonę zabije, przeto strwożona kobieta uciekła początkowo do sąsiadów.

Po upływie kilku godzin, myśląc, iż mąż już się uspokoił, wróciła do mieszkania, lecz Łukaszewicz rzucił się na nią i pchnął nożem w lewy bok.

Rana jest głęboka.

Łukaszewiczową, po zatamowaniu krwi i opatrzeniu rany, odwieziono do szpitala św. Rocha.

Zbrodniarza-małżonka aresztowano.

= Zbrodnia.

Wczoraj, pod № 40-ym przy ul. Smoczej, znaleziono zwłoki niemowlęcia płci żeńskiej, ze śladami gwałtownej śmierci.

Zwłoki zabezpieczono w celu przeprowadzenia śledztwa sądowego.

NOTATNIK TERMINOWY

— D. 6-go października, o godz. 6½ po południu, w Towarzystwie dobroczynności, odbędzie się posiedzenie członków wydziału gospodarczego.

— Od d. 6-go października włącznie przestaną kursować pociągi specjalne na kolei wiedeńskiej pomiędzy Warszawą a Rudą Guzowską, a mianowicie: w niedzielę i święta odchodzący z Warszawy o godz. 11-ej przed południem i odchodzący z Rudy o 10 m. 36 w nocy, oraz w wigilje tychże dni odchodzący z Warszawy o 4 m. 20 po południu i odchodzący z Rudy o 9 m. 16 wieczorem.

Ze świata.

× Z Krakowa donoszą nam pod dniem 3-im b. m.: „O mandat poselski do sejmu galicyjskiego z okręgu mniejszej własności powiatu tarnobrzskiego, opróżniony wskutek zgonu s. p. Jana hr. Tarnowskiego, b. marszałka, ubiegać się będzie syn zmarłego, Zdzisław hr. Tarnowski. — Minister oświaty zatwierdził uchwałę grona profesorów wydziału filozoficznego na uniwersytecie tutejszym, dopuszczającą dra Stefana Jentysa, asystenta instytutu rolniczno-chemicznego, do docentury prywatnej dla nauki uprawy roli i roślin, tudzież chemii rolniczej na wydziale filozoficznym tegoż uniwersytetu. — Dyrekcja poczt i telegrafów wydała rozporządzenie, którego mocą bezwarunkowo nie będą nadal przyjmowane we wszystkich urzędach telegraficznych depeze pisane okółkiem. — Nowy rektor uniwersytetu, dr. Tadeusz Browicz, w d. 9-ym b. m. mieć będzie wykład inauguracyjny na temat: „O ochronnych własnościach organizmu wobec pasorzytów chorobotwórczych”. — Duży kłopot ma zarząd miasta z właścicielami domów, dotąd krytych gontami. Przed laty jeszcze zapadła uchwała, iż wszystkie bez wyjątku budynki w obrębie miasta mają mieć w oznaczonym terminie dachy z materiałów ogniotrwałych. Termin ten dawno upłynął, bardzo wielu wszakże właścicieli domów nie wykonało rozporządzenia i z roku na rok naprawiają dachy swoje drewnianymi klepkami, a jako jedyną przyczynę niestosowania się do wydanych zarządzeń podają zbiorowo i udowodniają niemożność finansową, t. j. obciążenie i opłatę wysokich podatków, co nie pozwala wyłożyć na uporządkowanie domów choćby najmniejszej kwoty, a wiadomo, że zmiana wianach dachowych pod pokrycie ogniotrwałe jest kosztowna.”

× Wystawa Gibbona. W miesiącu bieżącym upływa 400 lat od śmierci Edwarda Gibbona, słynnego autora dzieła p. t. „Upadek państwa rzymskiego”. Londyńskie stowarzyszenie historyczne postanowiło w listopadzie r. b. urządzić z tego powodu wystawę Gibbona, na której znaleźć się mają wszystkie podobizny, rękopisy, jednym słowem pamiątki po tym historyku. Do komitetu organizacyjnego weszły osobistości tak wpływowe, jak: lord Rosebery, John Morley, profesor Max Müller, historyk Lecky. Z uczonych zagranicznych zaproszono profesora Bonghi'ego z Rzymu.

× Kradzież dwóch milionów. Przed kilku dniami służący p. Médarda, bogatego właściciela ziemskiego w Lunelu, bawiącego obecnie w winnicach swoich, doniósł, iż drzwi od mieszkania pana w Montpellier są odemknięte. W mieszkaniu znaleziono meble poniszczone, kasę rozbitą i t. p. Z deklaracji właściciela okazało się, iż skradziono 1,800,000 fr. w gotówce, papierach rentowych, akcjach i obligacjach, wraz z klejnotami zaś kradzież spełniono na sumę dwóch milionów franków. Mieszkanie p. Médarda leży w samym środku w Montpellier przy bardzo ładnej ulicy.

× Mścicielka swego honoru. Z Buenos Ayres nadchodzi szczegółowy dramat, który w stolicy Argentyny najżywsze sprawił wrażenie. Osmnastoletnia Helena Parsons, córka znanego profesora w Buenos Ayres, zabiła dwoma strzałami z rewolweru profesora Angelo Petraglia, który przez zemstę, iż Helena na jego miłość nie odpowiedziała wzajemnością, wystosował do ojca dziewczyny listy, w których zamieścił oszczerstwa, uwłaczające jej płci. Wieczorem d. 14-go sierpnia udała się panna Parsons do policji i zażądała uwięzienia człowieka, który jej taką wyrządził zniewagę. Komisarz policji odpowiedział, iż to do niego nie należy. Wówczas Helena opuściła komisarjat i w towarzystwie swego młodszego brata zaczęła się na ulicy Chabuco. O godz. 3-ej rano na rogu ulicy ukazał się Petraglia, powracający z klubu. Panna Parsons postąpiła kilka kroków, dwoma celnymi strzałami położyła profesora trupem, poczem sama oddała się w ręce policji. Do więzienia, w którym zamknięto pannę Parsons, odbywają się prawdziwe procesje kobiet argentyńskich. Głos opinii publicznej twierdzi, iż panna Parsons uwolniona będzie przez sądy przysięgłych.

— Dziś, w pierwszym dniu ciągnięcia 3-ej klasy 163-ej loterii klasycznej Królestwa Polskiego główne wygrane padły, jak następuje: nr. 11,870 rs. 5000 u kolektorki Choroszewicz i Gieratowskiej w Warszawie; nr. 2107 rs. 3000 u kolektorki Bruzendorf w Radomiu; nr. 10,007 rs. 2000 w kolekcje Russkiego Towarzystwa dobroczynności w Warszawie; nr. 21,773 rs. 1500 u kolekt. Jaskiewicz w Warszawie; nr. 17,828 rs. 1000 u kolektorki Szternberg w Warszawie; nr. 15,386 rs. 500 u kolektorki Skarzyńskiej; nr. 16,863 rs. 500 u kolekt. Lenk i Przewłockiej.

— W dniu 15 września r. b., w kościele parafjalnym chmielniczym, pobłogosławiony został związek małżeński pomiędzy panną Heleną de Lelièvre, córką Feliksa i Adelajdy z Roesslerów i panem Tadeuszem Starkiewiczem.
Szcześć Boże młodej i dobranej parze. 4555

— W dniu 29 września r. b., w kościele parafjalnym w Skierniewicach, pobłogosławiony został związek małżeński pomiędzy panną Janiną Kowalewską, córką Tomasza i Józefy z Malczewskich, a panem Janem Jurewiczem, synem Wincen- tego i Maksymiljanny z Łyniewskich.
Szcześć Boże młodej i dobranej parze. 4552

— W niedzielę, dnia 30-go września r. b., pobłogosławiony został w kościele św. Krzyża związek małżeński, zawarty pomiędzy panną Marją Baranowską, córką Szymona i Zofji z Momentowiczów, małżonków Baranowskich, a panem Edmundem Viebig.
Szcześć Boże młodej parze! 1209r

Dla najuboższych.
Jan Winkler rs. 8.—Tomasz i Marcin jako karę rs. 2.
Na książki dla ubogich uczniów.
A. A. z Łodzi rs. 5.
Na budowę kościoła św. Florjana na Pradze.
W 60 rocznicę urodzin rs. 8.

NEKROLOGJA.

† **Ś. p. EMILCIA BRUK,**
córka Wincen- tego i Emilji z Federów, po długich i ciężkich cierpieniach, dnia 4-go b. m. powiększyła grono aniołków, przeżywszy lat 2. Stroskani rodzice, bracia i siostry zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na wyprowadzenie zwłok z kościoła św. Antoniego przy ulicy Senatorskiej w dniu 6 października, o godz. 4 i pół po poł. na cmentarz powązkowski.

† W sobotę, dnia 6-go października, w wigilję imienin **ś. p. Marji z Tymieńskich** 4568
Kałużyńskiej,
odprawione będzie w kościele powązkowskim, o godzinie 10-ej zrana, nabożeństwo, na które mąż z córką, zięciem, wnukami i prawnikiem zapraszają krewnych i znajomych.

† W sobotę, dnia 6-go października, jako w rocznicę śmierci **ś. p. Benedykta Przedzimirskiego,**
odbędzie się w kościele Wszystkich Świętych, o godzinie 10-ej zrana, żałobne nabożeństwo, na które niepokieszona matka i żona wraz z sześciorogiem dzieci, kolegów i przyjaciół zmarłego prosi. 4525

W dniu 6 października, to jest w sobotę, jako w trzydzi-
stą bolesną rocznicę śmierci
†
ś. p.
Józefa Jeziorowskiego,
odbędzie się żałobne nabożeństwo w kościele św. Aleksan-
dra, o godz. 9 i pół zrana, na które stroskana matka z sy-
nam zaprasza. 4577

† W sobotę, dnia 6-go października, w kościele po-karme-
lickim na Krakowskim-Przedmieściu, o godzinie 9-ej i pół
zrana, odbędzie się żałobne nabożeństwo za duszę
ś. p. Józefa Grabowskiego,
na które pozostała żona z synem zaprasza życzliwych. 4576

† W sobotę, dnia 6-go października r. b., odbędzie się
żałobne nabożeństwo za duszę ś. p.
z Kobylińskich
MARJI FALECKIEJ,
w kościele na Powązkach, o godz. 10 i pół zrana, na któ-
re mąż zaprasza krewnych i przyjaciół. 4578

† Dnia 6-go października, o godzinie 10-ej zrana, w ko-
ściele św. Antoniego (po-reformackim), za duszę
ś. p. Heliodora Bartoszewskiego,
zmarłego dnia 19 września w Mińsku gubernjalnym, ode-
b- dzie się nabożeństwo żałobne, na które pozostała siostrze-
nica i siostrzeniec zapraszają krewnych i znajomych. 4568

† Jutro, dnia 6-go października r. b., to jest w sobotę,
jako w drugą bolesną rocznicę śmierci ś. p.
Emilji z Urbanów PEÜKER,
w górnym kościele Wszystkich Świętych na Grzybowie,
o godz. 7 zrana, za spój jej zacnej duszy, odbędzie się ża-
łobne nabożeństwo, na które pozostali w nientulonym żalu:
mąż, córki, synowie i synowa wraz z matką zmarłej zapra-
szają krewnych, przyjaciół i znajomych. 4582

Dnia 7-go października r. b., to jest w niedzielę, jako
w 15-tą rocznicę śmierci
B. P.
Maurycego Braumana,
odbędzie się w domu Schronienia starców i sierot za wol-
skiem rogatkami, o godzinie 1-ej z południa nabożeństwo
żałobne, na które rodzina niniejszem zaprasza. 1223

Tajemnica cukrowników.

(Dokończenie.)

Art. 19. Wskazanie sądów do rozstrzygania spo-
rów. Wszelkie spory, mogące wynikać pomiędzy
uczestnikami umowy przez czas jej trwania, sądzone
być winny w instytucjach sądowych m. Kijowa z wy-
jątkiem spraw, dotyczących cukrowni Królestwa
Polskiego, które sędzić się będą w instytucjach są-
dowych m. Warszawy. W Kijowie znajdować się
będzie główne biuro przedstawicieli.

Art. 20. Umowy oddzielne. Osób, które pod-
pisały niniejszą umowę, przepisy powyższe obowią-
zują od chwili podpisania. W razie zaś życzenia
którego z cukrowników, nie biorących udziału w u-
mowie, wejścia z podpisanymi w porozumienie w celu
wywiezienia dla ogólnego pożytku części cukru ze
swej cukrowni, przedstawiciele w liczbie przynajmniej
sześciu mają prawo w imieniu uczestników niniejszej
umowy zawrzeć z nowym kontrahentem oddzielną
umowę na tych samych zasadach bez zmian lub ze
zmianami, jakie uznane będą za pożyteczne dla ogól-
nego dobra.

Art. 21. Miejsce przechowania umowy. Oryginał
umowy winien być przechowany w Kijowie w biurze
przedstawicieli, każdy zaś uczestnik może otrzymać
jego kopje.

Art. 22. Umowy niniejszą wszyscy uczestnicy
obowiązują się przestrzegać ściśle i nienaruszenie.
Dodatek do art. 3 projektu zawiera p. 2 i 3 obo-
wiązuje dotychczas cukrowników umowy.

P. 2. Podczas kampanij cukrowniczych 1891—
1895-go r. każdemu uczestnikowi umowy pozostawia
się do jego rozporządzenia ilość cukru, oznaczona
według obliczenia, wymienionego w p. 2 umowy za-
wartej w d. 14-ym kwietnia 1888-go r. u reagenta ki-
jowskiego Skordeli pod nr. 2351, z tem wszakże za-
strzeżeniem, że dodatki do norm, przeznaczone dla
niektórych z uczestników w wymienionym z r. 1888-go
kontrakcie oraz umowach dodatkowych, uważane są
obecnie za bezwarunkowe i dołączają się do poprze-
dniczych norm. W ten sposób otrzymane normy uwa-
żane będą jako zasadnicze. Normy te mogą być zre-
dukowane tylko w razach wyjątkowych.

P. 3. Oprócz norm zasadniczych, uczestnicy u-
mowy, ze względu na rosnący niewątpliwie popyt cu-
kru w państwie, otrzymują znów rocznie dodatki wa-
runków do normy w ogólnej ilości 2,000,000 pudów.
Przy oznaczeniu wysokości tych dodatków dla każdej
cukrowni zwrócono uwagę na istniejącą nierówno-
mierność pomiędzy obecnymi normami a zdolnością
wytwórczą każdej cukrowni; a mianowicie, jeżeli
rozdzielimy wysokość normy przez dzienną produkcję
(przejawczy 10-pudowy berkowiec buraków za pud
cukru), to przekonamy się, że jedne cukrownie prze-
rabiają swoją normę w ciągu 66 dni, a inne w 86 i
więcej. W celu usunięcia podobnej nierównomierno-
ści uczestnicy umowy otrzymują dodatki do norm

w ilościach następujących dla cukrowni, w których liczba dni roboczych wypada mniejsza niż 66, dodatek wynosi 16% normy; od 66—68 dni—15%, od 68—70 dni—14%, od 70—72 dni—13%, od 72—74 dni—12%, od 74—76 dni—11%, od 76—78 dni—10%, od 78—80 dni—8%, od 84—86 dni—6% i dalej 5%. Oznaczony w ten sposób dla każdej cukrowni dodatek razem z normą zasadniczą nie może przewyższać cyfry dwóch największych jego produkcji w ciągu ostatnich 8 lat i nie może być niższy od normy zasadniczej z dodatkiem 5%. W ten sposób każdy uczestnik ma zapewniony dodatek w ilości przynajmniej 5%. Wyższe procenty służą do zrównania norm.

Kończąc druk powyższej umowy, która znów oddaje konsumenta i plantatora buraków prawie wyłącznie w ręce cukrowników, *Birż. wied.* dodają, iż syndykat zawarty będzie nie w Petersburgu, jak pierwotnie sądzono, lecz w Kijowie, w pierwszej połowie b. m.

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”.

WYŚCIGI.

Moskwa 5-go października. (Tel. pr. K. W.)—W dniu wczorajszym na torze tutejszym w biegu 2-wiorstowym o nagrodę rs. 1,000, pierwszym był „Granit”, drugim „Lindor” pp. Dorożyńskiego i i Skarżyńskiego, trzecie zaś miejsce zajął „Kronos” p. Cristiego. W biegu wiorstowym dla dwulatków, z nagrodą rs. 1,000, pierwszą była „Bochara” p. Manna, ze stadniny L. hr. Krasieńskiego, drugim „Surret” p. Kanukowa. W biegu 2½ w. o nagrodę „Pocięcia” rs. 900 pierwszym był „Ryś” p. Kraszeninnikowa, drugim „Thor” ze stadniny L. hr. Krasieńskiego. W biegu (2 w. 133 sąż.) o nagrodę rs. 1,000 pierwszym był „Gromineux” ks. Urusowów, drugim „Litawor” pp. Platonowa i Malicza. W wiorstowym wyścigu dwulatków z nagrodą rs. 900, pierwszym był „Canter” p. G. Cristiego, zaś w dodatkowej gonitwie dwulatków pierwsze miejsce zajął „Visard” p. Konoplina, drugie „Brianza” p. G. Cristiego.

GROMADNE ARESZTOWANIA.

Berlin 5-go października. (Tel. pr. K. W.)—*Reichsanzeiger* odpiera utyskiwania prasy na to, że władze wojskowe nie dosyć wcześnie i nie dosyć wyzerpująco powiadomiły publiczność o wypadkach w szkole pirotechnicznej i o przyczynach gromadnego aresztowania podoficerów. Do d. 30-go z. m. nie miano jasnego wyobrażenia o naturze wykroczeń i o decyzjach, jakie będą konieczne. Aż do ukończenia śledztwa niepodobna nic więcej powiedzieć. Zarząd armji nie jest wcale pochopnym do robienia sekretów. Jest nadzieja, że poznanie prawdy nie każe długo na siebie czekać.

Berlin 5-go października. (Tel. pr. K. W.)—Pojawienie się wiadomego artykułu w *Kreuzzeitung* o wypadkach w szkole pirotechnicznej przypisują złamaniu przez kogoś tajemnicy urzędowej. Śledztwo w tej mierze jest w toku.

Berlin 5-go października. (Tel. pr. K. W.)—Zamierzone są reforma i przeniesienie wojskowej szkoły pyrotechnicznej z Berlina celem lepszego dozoru i ustrzeżenia się przed ponowieniem wykroczeń.

RADA GABINETOWA.

Londyn 5-go października. (Tel. pr. K. W.)—O rezultacie wczorajszej rady gabinetowej obiegają dotąd sprzeczne pogłoski. Za rzecz najpewniejszą uważać można, że obradowano nad położeniem rzeczy w Azji Wschodniej i nad zabezpieczeniem poddanych angielskich w Chinach i na Madagaskarze. Uchwalono wysłać 8,000 żołnierzy indyjskich do zagrożonych punktów nadmorskich w Chinach.

Londyn 5-go października. (Tel. pr. K. W.)—Skutkiem uchwał wczorajszej rady gabinetowej 6,000 żołnierzy indyjskich udaje się do portów chińskich. Wysłane tam będą również dwa krzyżowce i dwie łodzie działowe dla wzmocnienia eskadry.

Londyn 5-go października. (Tel. pr. K. W.)—Nie ulega już wątpliwości, że głównym przedmiotem wczorajszej rady ministrów była sprawa chińsko-ja-

pońska, nie zaś Madagaskar. Sensacyjnym pogłoskom o naprężeniu stosunków z Francją zaprzeczono. Francja dała świeżo nominacją barona de Courcela na posła francuskiego w Londynie dowód swoich pojednawczych usposobień.

Londyn 5-go października. (Tel. pr. K. W.)—Półurzędowe *Daily News* oświadczają, że pomiędzy Anglią a Francją nie istnieje żadna kwestja, której stan obecny mógłby budzić panikę.

Paryż 5-go października. (Tel. pr. Kur. W.)—Tutejsze sfery urzędowe zapatrują się obecnie o wiele chłodniej na telegraficzne zwołanie angielskiej rady gabinetowej. Pomimo niewątpliwego naprężenia stosunków niema dziś istotnie żadnej kwestji, która mogła doprowadzić do zerwania dyplomatycznego. Stosunki, panujące między obydwojma mocarstwami, nie dały z pewnością powodu do zwołania wczorajszej rady ministerjalnej. Blokady Madagaskaru dotąd urzędowo nie ogłoszono, polecono tylko eskadrze krążącej na wodach tamtejszych, aby zapobiegła dowozowi broni i amunicji do Madagaskaru.

ŚRODKI WYJĄTKOWE.

Berlin 5-go października. (Tel. pr. K. W.)—Cesarz zabawi do d. 12-go b. m. w Hubertusstoku, dokąd udadzą się kanclerz Caprivi i ministrowie pruscy celem złożenia raportów. Zdaje się, że kwestja wyboru środków przeciwdziałania dążnościom przewrotowym rozstrzygnięta będzie w Hubertusstoku.

Berlin 5-go października. (Tel. pryw. K. W.)—Półurzędowo zapewniają, że wszystkie kwestje sporne będą w ministerjum rozbiegane zasadniczo. Żadnych zmian osobistych oczekiwać nie należy. Stanowisko kanclerza Capriviowego jest bezwarunkowo silnem.

WOJNA CHIŃSKO-JAPOŃSKA.

Londyn 5-go października. (Tel. pr. K. W.)—Z Hankow donoszą, że władze nie mogą już zapanować nad motłochem chińskim. Prowincja ogłębiona z wojska. Ztąd obawa rzucenia się na europejczyków. Żony i dzieci ich przewożą pośpiesznie do Szanghaju.

Londyn 5-go października. (Tel. pr. K. War.)—Słychać, że Anglja wspólnie z innymi mocarstwami zamierza dążyć do położenia kresu wojnie chińsko-japońskiej.

Londyn 5-go października. (Tel. pr. Kur. W.)—Flota japońska, złożona z 17-tu okrętów, blokuje podobno zatokę Peczili.

Londyn 5-go października. (Tel. pr. K. W.)—Japończycy rozproszyli powstańców na Korei.

WALDECK ROUSSEAU.

Paryż 5-go października. (Tel. pryw. K. W.)—Dzienniki przypisują wielką wagę do faktu, że Waldeck Rousseau przyjął kandydaturę do senatu i tem samem powraca na widownię polityczną. Przewidują bowiem, że Casimir-Perier upatruje w nim prezesa przyszłego gabinetu.

DYMISJA ADMIRAŁÓW.

Paryż 5-go października. (Tel. pryw. K. W.)—Wielu admirałów i prefektów morskich zamierza wziąć dymisję z powodu nieporozumień z ankietą śledczą, zarządzoną przez ministerjum marynarki.

WYPRAWA DO SUDANU.

Londyn 5-go października. (Tel. pr. K. W.)—Krążą pogłoski, że Anglja poleciła Zobeirowi, który władza obecnie terytorjami Czadu, aby od zachodu zaatakował Sudan. W nagrodę otrzyma Zobeir terytorjum, które było przedmiotem umowy angielsko-belgijskiej z d. 12-go maja. Włochy otrzymają oprócz Kassali także Zeilę.

Berlin 5-go października. (Tel. pr. Kur. W.)—Na giełdzie aresztowano maklera, który sprzeniewierzyć miał milion franków. Był on podobno agentem znanej paryskiej firmy bankowej Dreyfuss. Skutkiem przyczynienia się wysoko położonej osoby wypuszczono maklera tymczasowo za złożeniem wysokiej kaucji na wolność.

Berlin 5-go października. (Tel. pr. Kur. War.)—Dowiadujemy się, że mianowanie księcia Hatzfelda-Trachenberga prezydentem Szlązka pruskiego nastąpiło skutkiem osobistej decyzji cesarza. Zarówno kanclerz Caprivi jak ministrowie pruscy byli przeciwni tej nominacji. (Na ten urząd opinja publiczna przeznaczała powszechnie byłego ministra oświaty, hr. Zedlitz-Trütschlera; *przyp. red.*)

Wiedeń 5-go października. (Tel. pr. K. W.)—Z Czech i Styrii donoszą o powodziach.

Lwów 5-go października. (Tel. pryw. K. W.)—Komisja wydziału krajowego przyznała z fundacji Kochmana nagrodę w kwocie 1,000 koron prof. Piotrowi Chmielowskiemu za jego monografię o Mickiewiczu i Kraszewskim.

Lwów 5-go października. (Tel. pr. Kur. W.)—Rada miejska nadała obywatelstwo honorowe księciu Adamowi Sapieżę, hr. Stanisławowi Badeniemu i dyr. Zdzisławowi Marchwickiemu.

Paryż 5-go października. (Tel. pryw. K. W.)—Aresztowanych przez karabinierów włoskich, leśnika Tourtela i mera gminy Saorges, wypuszczono.

Marsylja 5-go października. (Tel. pr. K. W.)—Zapewniają, że pomiędzy aresztowanymi tu onegdaj sześcioma anarchistami znajduje się uczestnik straszego w skutkach zamachu na teatr barceloński, „Lyceum”.

Rzym 5-go października. (Tel. pr. Kur. W.)—Sąd w Udynie skazał kamieniarza Marieticza za przyznawanie się do teorii Caseria na trzymiesięczne więzienie, karę pieniężną i wydalenie z Włoch.

Rzym 5-go października. (Tel. pr. Kur. W.)—Rząd japoński dał tutejszemu przedstawicielowi obowiązujące oświadczenie, iż nie zamierza podjąć żadnej akcji przeciw Szanghajowi.

Kopenhaga 5-go października. (Tel. pr. K. W.)—Król grecki odjeżdża ztąd d. 8-go b. m.

Belgrad 5-go października. (Tel. pr. K. W.)—Król Aleksander w czasie podróży swojej nie spotka się z królową Natalją.

Z sądów.

Sprawa Rajkowskiego.

Sprawa b. maszynisty kolei nadwiślańskiej, Stanisława Rajkowskiego, przeciwko zarządowi tejże kolei o odszkodowanie za stracony wzrok przyszła w dniu wczorajszym w drodze apelacji pod rozpoznanie 3-go departamentu izby sądowej.

Wskutek atoli złożenia przez obrońcę powoda nowego dowodu usprawiedliwiającego zarzut przecięcia R. robotą, strona przeciwna domagała się odroczenia sprawy i wyznaczenia nowego terminu.

Izba sądowa przeto rozprawy odroczyła do dnia 16-go b. m.

Odpowiedzi Redakcji.

— *Wieloletniemu prenumeratorem z ul. Leszno.*—1) *Filatelista polskiego* może sz. pan zaprenumerować za pośrednictwem księgarni, przyjmującej przedpłatę na zagraniczne pisma periodyczne. W Warszawie *Filatelista* znajduje się na składzie w antykwarni Wilanowskiego, Nowy-Swiat, 7. Prenumerata roczna wynosi rs. 1. 2) Według skorowidzów heraldycznych, Puchalscy pieczętują się herbami: „Prus 8-ci”, „Puchala” lub „Slepowron”. Rodzina Ruszczeńskich z Ciechanowa, jak podają *Volumina legum*, otrzymała nobilitację w roku 1697-ym, herbu atoli źródło zacytowane nie przytacza.

— *Płoczaninowi V.*— Informacje znajdzie pan w książce Piotra Chmielowskiego. Ostatnie lata i tu jednak nie mogły być uwzględnione. Co do literatury francuskiej—brozury w naszym piśmiennictwie niema.

— *Panu M. T.*—Może sz. pan zrozumieć po przeczytaniu całości?

— *Panu Kazimierzowi L.*—Co do meteorologii—zgoda. Wyroby te są wyrobami rękodzielniczymi. P. Mira Heller w sezonie tym w Warszawie występować nie będzie, jedzie bowiem do Ameryki.

— *Panu F. K. z ul. Wspólnej.*—Tabela będzie do przejrzania w biurze naszej redakcji.

— *Panu W. J.*—I w ten sposób można pochodzenie nazwy Sosnowic tłumaczyć.

— *Prenumeratorem z ul. Złotej.*—Są to t. zw. szóstaki koronne, bardzo zresztą pospolite. Jeżeli są dobrze zachowane, wartę po kop. 20.

— *Pani Marii Magdaleny.*—Do emerytury rządowej po śmierci ojca mają tylko prawo dzieci niepełnoletnie. W wypadku, przytoczonym przez sz. panią, córce, mającej 80 lat wieku, żadne prawa emerytalne służyć już nie mogą.

— *Panu N. M. F. prenumeratorem z ul. Gęsiej.*—W. Żeleński i G. Roguski: „Nauka harmonji oraz pierwszych zasad kompozycji”, rs. 2.50; E. F. Richter: „Zasady harmonji, z 3-go wydania przełożył i dodaniem teorii harmonijnej Weltzmana oraz choratów polskich uzupełnił J. Karłowicz”. Dzieło przyjęte przez Instytut muzyczny w Warszawie, cena rs. 3. Adresu nauczyciela udzieli kanclerz Towarzystwa muzycznego.

Nagrodzona Najwyższemi Nagrodami na wszechświatowych wystawach Parowa Fabryka Obić

O. D. AŁPĄTOW

OBICIA Papierowe w najświeższym guście, które przy swej Niepraktykowanej Taniości uniemożliwiają wszelką konkurencję.

Główny Skład Bielańska № 7.

1182

— W niedzielę, dnia 7 października r. b., o godzinie 12½ w południe w sali tutejszego magistratu odbędzie się posiedzenie kwartalne ogólnego zebrania członków Archikonfraterni literackiej w Warszawie. 1210 Senior **M. Pronaszko**.

KOESPONDENCJA PRYWATNA.

— Gdzie twoja miłość, stałość, przysięgi? Przychodzę do strasznych wniosków. Czy nie zasłużyłem w mej rozpaczy na kilka słów pociechy? Wszystkim wierzysz, tylko nie mnie.—Twój Zyg. Z. 4579

BIELIZNĘ MĘSKĄ TRWAŁĄ

własnego wyrobu

oraz **Kapelusze, Krawaty, Parasole, Rękawiczki**

poleca **KUBALSKI,**

SENATORSKA 12.

1870r

KAPIELE

Książęca Nr 4 (Telefonu Nr 616).

1. Dostarczają wanny z gorącą wodą do mieszkań po 1 rublu do godziny 5-jej; rubli 1 kop. 25 wieczorem. Abonament (6 biletów) o 25 kop. taniej.
2. W Zakładzie wanny marmurowe z prysznicem lub bez od 40 do 60 kop. Abonament (6 biletów) o 10 kop. taniej.
3. Nowo urządzone prysznice zimne i ciepłe z wszelkiego rodzaju wytryskami po kop. 15. Abonament (6 biletów) po kop. 12½. 1539

Zarząd Drogi Żelaznej

FABRYCZNO - ŁÓDZKIEJ,

podaje do wiadomości, że w dniu 5 (17) Października b. r., o godzinie 10-jej rano, na stacji towarowej Łódź, odbywać się będzie sprzedaż przez publiczną licytację

46 bel wyczesków wełnianych,
wagi 182 pudy 36 funtów.

Reflektanci zechcą przed rozpoczęciem licytacji złożyć w kasie ekspedycji towarów tytułem vadum summę rubli 300. 1356r

Opuścił prasę

i jest do nabycia we wszystkich główniejszych księgarniach

Obrazek historyczny

Alexandra Kraushara

p. t.

ZATARG

IMci Pana **Fukasza Konopki**
z miastem Toruniem.

1742—1756.

6-n str. 82. Cena 60 k., z przesyłką 75 k.
Skład główny w księgarni **GEBETHNERA**
i **WOLFFA** w Warszawie. 1372r

1087 **Rybołówstwo „Marja”**

zawiadamia, że począwszy od 1-go Października do 1-go Listopada, sprzedawać będzie zarybek karpi rocznych i dwuletnich, odmiany królewskiej i krakowskiej.—Adres: d. Kobieli p. Tłuszcz.

Potrzebne są zaraz

Krojczyni i 2 podręczne

do sukien, za dobrem wynagrodzeniem.

Łeszno 4, m. 19. 1717

Na miesiąc Październik

Sposób odmawiania Różańca O. Granello, Dominikanina, błogostawieństwem Ojca św. Leona XIII obdarzonego. Przekład Ojca Prokopa, Kapucyna. Wydanie drugie, wytworne, 16 artystycznymi drzeworytami ozdobione. Nakład **MAURYGEO ORGELBRANDA**. Cena 20 kop. Z przesyłką pod opaską rekomendowaną 30 kop.

Różańcowe książki wszystkich innych wydań są do nabycia w tejże księgarni. 1305r

Skład Win 1702

M. BOUGAREL

131. Marszałkowska 131.

w dziedzińcu.

Poleca jako najzdrowszy napój anticholeryczny swoje

Wina czerwone

czyste i zupełnie naturalne.

Butelka od 40 kop.

NA ZŁAMANIE KARKU.

Powieść współczesna **Adolfa Dygasińskiego**.

wyszła z druku i sprzedaje się we wszystkich księgarniach po rs. 1 kop. 20, z przesyłką rs. 1 kop. 50. Zamówienia z prowincji uskuteczniają się także i za zaliczeniem pocztowym. 18r

Skład główny u **S. LEWENTALA,**

Wyśawcy, Nowy-Swiat № 41

Wydawnictwo „Kurjera Warszawskiego”

NAFTA

powieść współczesna przez **SEWERA**, wyszła w trzech tomach i sprzedaje się we wszystkich księgarniach po Rs. 3 z przesyłką pocztową Rs. 3 kop. 30.

Zamówienia z prowincji uskuteczniają się także i za zaliczeniem pocztowym.

Skład główny u **S. LEWENTALA,**

Wydawcy w Warszawie,

Nowy-Swiat № 41 21r

Wydawnictwo „Kurjera Warszawskiego.”

Dostać można we wszystkich znaczniejszych księgarniach.

Kartki z życia kobiety

przez **ESTEJĘ.** 5r

Powieść odznaczona zaszczytnie na konkursie „Kurjera Warszawskiego” z 50 ilustracjami w tekście **Czesława Jankowskiego**.—Cena rs. 2, z przesyłką pocztową 2.20.

Skład główny w księgarni nakładowej **S. Lewentala, Nowy-Swiat № 41.**

W nowo urządzonym

BAZARZE

BRACI LESSER,

Rymarska 12,

otworzyć się mającym w połowie b. m., pozostały do wynajęcia tylko 3 oddziały, a mianowicie: oddział piśmiennych artykułów, zabawek oraz szkła i porcelany. 1730

Potrzebny jest

NAUCZYCIEL

(katolik) uzdolniony, pedagog do dwojga dzieci na wieś niedaleko Warszawy.

Wymaga się oprócz dokładnego posiadania wszystkich przedmiotów, potrzebnych do gimnazjum warszawskiego, bardzo dobrego akcentu w języku ruskim, jako też pewnych referencyj osób znanych.

Proszę pisać pod adresem: Bielice, p. Sochaczew. X. P. W. 1719

Dla Uczniów !!!

Pelerynki nieprzemakalne, dozwolone przez Władzę Szkolną dla uczniów wszystkich szkół rządowych i prywatnych,

polecają

F. Wierzbicki i S-ka,

Hotel Angielski. 1287r

INTERES

istniejący lat 20,

dobrze procentujący, bez ryzyka, jest do nabycia lub w administrację. Wiadomość w kantorze **W. Kronenberga,** Królewska Nr 18, od 10 do 12. 1727

OPONY

nieprzemakalne (płandeki)

wyrabia i poleca 1840

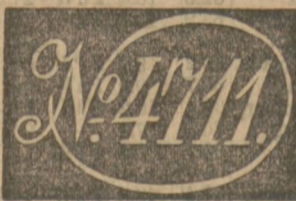
F. Biernath,

Warszawa, Senatorska 32.

Potrzebna zaraz zdolna

Dyrektrysa,

znająca gruntownie szycie i odbiór roboty do fabryki Trykotaży do Łodzi. Oferty pod **P. J.** przyjmuje Biuro ogłoszeń **J. Piotrowski i S-ka,** Senatorska 26. 1725

NAJLEPSZA

Woda Kolońska Kwiatowa

№ 4711.

Bukiety Nadreńskie

zapachów następujących:

Rozchodnik, Goldlack, Jaśmin, Heliotrop, Konwalia, Opoponax, Róża, Róża Nadreńska, Fioletek Nadreński, Kwiaty Nadreńskie i Marzauka.

Wytworne, długotrwałe i tanie perfumy do chustek.

Wyroby te są do nabycia we wszystkich znaczniejszych perfumeryjach i składach materiałów Aptecznych. 1092r
Strzedz się należy podrabiania.

Syndyk tymczasowy

masy upadłości

Dawida Korngolda

i **Mendla Beinstoka.**

Na zasadzie art. 492 Kod. Handl. ogłasza, iż różnego rodzaju ruchomości i towary, zamieszczone w spisie inwentarza i oszacowane na rs. 2,642 kop. 40, jako to: ruchomości domowe i sklepowe, chustki do nosa, koronki, krepki, gazy, wstążki, woale i t. p., **sprzedane będą przez publiczną licytację** za gotówkę w miejscach, gdzie takowe się znajdują, a mianowicie: przy ulicy Miłej № 31, przy ulicy Nalewki № 27 i przy ulicy Franciszkańskiej № 18, w następujących terminach: 30 Września (12 Października) r. b., od godz. 11 przed południem, 5 (17) i 7 (19) Października r. b., od godz. 2-jej po poł. i 13 (25) i w następne dni Października i Listopada r. b., z wyjątkiem dni świątecznych i Sobót, od godz. 2-jej po poł. codziennie. Spis inwentarza może być przejrzanym codziennie u niżej podpisanego syndyka.

Marek Kuratow

1728

Adwokat Przysięgły,
(Plac Teatralny № 11—473b).

Ważne dla pp. Zegarmistrzów.

Uzdolniony zegarmistrz z **Chaux-de-Fond** w Szwajcarii, zarządzający kilka lat jedną z większych fabryk w temże mieście, z powodu zmiany interesów rodzinnych, poszukuje stosownego miejsca w jednym z pierwszorzędnych zakładów zegarmistrzowskich w Warszawie.—Oferty pod „Zegarmistrz” składać w biurze ogłoszeń **Piotrowskiego,** Senatorska 26. 1726

**Czyste
kakao
Blookera**

Kakao kuracyjne
J. i C. Blooker m Amsterdanie.
Sprzedaje się we wszystkich główniej-
szych składach aptecznych i kolonial-
nych.
Skład główny na Królestwo Polskie
u Józefa Kleinadel
w Warszawie, Królewska 39,
Telefonu 280.
Filja Gmach Teatru pod filarami.
Zaleca się dla dzieci i rekonwalescen-
tów jako kuracyjny i 1175r

**bardzo
pożywny
napój.**

1175

**St.-Petersburskie
Laboratorium
Techno-Chemiczne.**

Mydło „KAPRYS NEWY.”
Mydło „SAFO.”
Mydło „PIZMOWE.”
Doskonałe w zapachu i bardzo przyje-
mne w użyciu.

DO SPRZEDANIA wszędzie.
Skład gł. St.-Petersburg, Plac Aleks. 9.
Moskwa, Nikolskaja, dom Szeremiotjewa.
Warszawa, Nowy-Swiat 37. 1226r

**Towarzystwo Carsko-Sielskiej
Fabryki Obić Papierowych
A. UKONINA,**
Plac Teatralny № 11,

poleca w wielkim wyborze Obicia papierowe od najtańszych do naj-
droższych, po cenach nadzwyczaj umiarkowanych.

UWAGA. Obicia pozostałe z dwóch
sezonów, w ilościach do 20 roll, sprzedaje
się o 25% niżej cen zwykłych. 1598

**Blachy żelazne,
Wały stalowe,**
fabryki
Fried. Krupp w Essen,

Odlewy stalowe,
fabryki
Krupp'sches Stahlwerk zu Annen,
dawn. F. Asthörer & Comp.
w ANNEN,

poleca **Jeneralny zastępca**

H. SOMYA.

Dom handlowy i biuro techniczne w Warszawie, Bracka 25. 1229r

Magistrat miasta Warszawy.

Dnia 30 Września (12 Października) r. b., o godz. 11-ej przed poł., odbędzie się w sali
licytacyjnej Magistratu miasta Warszawy licytacja **in minus** przez opieczętowane deklaracje,
**na naprawę podłogi asfaltowej wrzeźni
na Solcu, od summy kosztorysowej rs.
620.**

Mający zamiar ubiegania się o rzeczzone przedsiębiorstwo, złożą w dniu
do licytacji naznaczonym, do godziny 11-ej przed poł., na ręce p. o. Prezy-
denta miasta zapieczętowaną deklarację, napisaną bez poprawek na papierze
stemplowym ceny kop. 80, wraz z kwitem kassy miasta Warszawy na zło-
żone wadium w ilości rs. 62, które nieutrzymującemu się przy licytacji
będą zwrócone.

Warunki i anszlag, są do przejrzania w Wydziale Administracyjnym Magistratu, co-
dziennie, wyjąwszy dni świątecznych, szczegółowe zaś ogłoszenie o licytacji, jako też wzór
do deklaracji wydrukowane zostały w Gazecie Policyjnej. 1849r

ZA WIADOMIENIE.

Sosnowickie Zakłady Parowe Litograficzne Drukarskie

Jermułowicza i Bergman w Sosnowicach,

mają zaszczyt podać do wiadomości Szan. Klijeńców, iż tylko do końca bieżącego
miesiąca, przyjmuje obstalunki z terminem dostawy w Grudniu r. b, wszelkie zaś
późniejsze zlecenia w Styczniu r. p. dostarczonemi będą. Polecają przytem:

**Piękne plakaty wykwińtej roboty,
takież Kalendarze plakatowe,
Karty reklamowe specjalne dla każdej branży oddzielnie**

oraz jako
Nowość

**ulepszone tekturowe pudełka firmowe, fantazyj-
ne, kryte pergaminem, cynfolją, satyną i t. p.,
służące do herbaty, cacao, czekolady w proszku,
tytoniu, pspirosów i t. p. nader efektowne, choć
o 100% do 200% tańsze od blaszanych,**

wreszcie nową serją fantazyjnych torebek i obwolot, cieszących się ogólnem ustalo-
nem uznaniem.

Zlecenia łask. udzielać i bogatą kolekcję różnorodnych wzorów oglądać prosi-
my u naszego wyłącznego reprezentanta 1351r

p. **Emanuela D. Standé** w Warszawie, 10, Senatorska 10.

TECHNICZNE ZAKŁADY NAUKOWE ZBIOROWE w BERLINIE.

Szkoła Konstrukcji Maszyn, Budownictwa i Kolei

(Maschinenbau, Baugewerk und Bahnmeister-Schule),

Berlin, N. Chausseest. 113.

Szkoła dzieleno-noena.	I. Oddział dla techników budowl.
Początek Semestru zimowego:	II. Oddział dla techników kolejowych i kanalizacyjnych.
połowa Października,	III. Oddział dla techników maszyn inżynierów i t. d.
Semestru letniego połowa Kwietnia,	1013r Dyrekcja E. ARNDT.
Programy bezpłatnie.	

Fabryka Maszyn i Pomp,

Zakład ostrzenia wałców młynarskich

K. ŚWIETLIKI i S-ka, dawniej J. Duschnik

w Warszawie, ulica Żelazna 63.

Pompy wszelkiego rodzaju do kotłów parowych, browarów, gorzelni itp.	Szlifowanie i ostrzenie (ryflowanie) wszelkich wałców młynarskich.
Pompy i rury do studzien artezyjskich.	Części do młynów.
Pompy podwójzowe, do polewania ulic, kanalizacji (Letestu), asenizacyjne (do aparatów Bergera) i t. p.	Prasy i Sztance mechaniczne.
Części maszyn, transmisje maszynowe.	Maneże, Torfiarki.
323	Piece specjalne do warsztatów i remiz parowozowych D. Z.
	Reparacja maszyn wszelkiego rodzaju.

JULJAN MEISEL

Jeneralny Reprezentant.

Najwyżej zatwierdzonego rusko-francuzkiego Towarzystwa akcyjnego „Prowodnik.”

Warszawa } Skład główny, Senatorska 22. } Telef. 794.
              } Filja Nalewki Nr 8. }

Poleca Szanownej Publiczności

**KALOSZE GUMOWE
PROWODNIKA**

niezrównanej trwałości i w najnowszych fasonach. 1826r

